

Bertsio informatiko honen egilea: J. Urtzelai Lasaga.

Klasikoen Gordailuan:

<http://klasikoak.armiarma.com/idazlanak/M/MikelestorenaZerura.htm>

ZERURA NAI DUENAK AR DEZAKEN BIDE ERRAZA

Joseph Mikelestorena

Klasikoen Gordailuak egindako lanak oro dominio publikokoak dira, eta, Jabego Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka, nahi bezala erreproduzi daitezke.

ZERURA NAI DUENAK AR DEZAKEN BIDE ERRAZA

DON JOSEPH Mikelestorenak agertua,

BEHAR BEZALA.

Iruñean: Martin Joseph Rada-ren Etxean

ONGI BIZITZEKO MODU LABUR-ERRAZAK

Goiz oroko otoitza

NERE JAUNA, TA Jangoikoa, milla esker, sortu ninzanetik onara, zure eskutik artu ditudan ondasun, ta fabore guziak gatik. Zure izenean nere egun onetako hitz, asmo, gogo, ta lan on guziak. Indazu Jesusen *Bihotzeko* amorea gatik diranak ongi egiteko grazia. (*Nai duenak bere animaren, nai duenak geiena zor dien Purgatoriakoen faboretan ofrezituko ditu.*) Jesus maitea, ez dedilla egun onetan bekatuaren loirik nere bihotzean sartu: ala eskatzen dizut zure *Bihotzeko* amorea gatik. *Aita gurea, ta Abe Maria, etc.*

Gutziz garbia zaran, Jesusen Ama maitea, lagun zakizkit egun hau garbiró pasatzen. *Iru Abe Maria, etc.*

Nerekin zabilzan Aingeru guardiako, nere izeneko, nere debozioko Santu, ea Zeruan arkitzen zarazten guziak, izan zaitezte egun nere lagun-zalle onak. *Aita gurea, ta Abe Maria, etc.*

GOIZETIK ARRATSERAÑO

egin behar diran, zenbait gauza

Jan otordu, guzietan. *Aita gurea, ta Abe Maria, etc.* Jesusen *Bibotz*eko amore penen izenean.

Ordu-oro Jesusen Ama Birjinari *Abe Maria, etc.* Irabazten dira berrogei eguneko induljenziak. *Abe Maria* esan ondoan, esaten ba-da.

Jesus, maitatzen dut zure *Bibotza*, eta eskez nago Birjiña Amari, lagun dakidan orain, ta beti.

Beste berrogei egunekoak irabazten dira ordu oro, eta noiz-nai esatearekin. Jesus maitea, zure Bihotzari non nai, ta nion baño geiago Aldareko Sakramentuan zor diodan, amoreari eranzutea gatik, nai nikezu eman nere bihotz oso osoa.

Al dezun, egunean, enzunen duzu Meza bat. Ezin bazoazke Elizara, enzungo dituzu gozoz, ta deseoz egun artan munduan ematen diranak.

Egun oro esain duzu itxekoekin, edo kanpoan bazabilza, bakarrik, Ama Birjinaren Rosario santua.

Zere Bearri-begiez, zere mingain, ta bihotzaz idukiko duzu, bekatuz loitu ez ditezen, egun guzian kontu.

Arratsean etzin baño, len ekusiko duzu, zertan, edo nola pasatu dezun eguna: arkitzen ba-duzu, zenbait gauzetan utsegin dezula, eskatuko diozu Jainkoari barkazioa, eta esain dezu Akto Kontriziozkoa gisa onetan.

KONTRIZIOA

Nere Jesu-Kristo Jauna, Jainko, ta Gizon egiazkoa, nere Kriadore, ta Redentorea zeren ona zaran, ta maite zaitudan gauza guzien gañean, damu dut zu ofendituaz: nai ditut konfesatu nere bekatu guziak, beren okasio, ta bide gasteekin, zure *grazia*, edo lagunzarekin batean.

Au esan, edo egin ondoan, eskatuko diozu Birjiña Amari iru *Abe Mariarekin*, gaua pasatzeko, deusetan utsegin bage, gorde zaitzala Jesusen *Bibotzean*: ta *bihotz*-onen amoreak gatik esain duzu, *Aita gurea, ta Abe Maria, etc.*

GAÑERAKO DENBORAN

egin behar diranak

Etzaitzu hasterik joain, baruren bat, edo zerbait mortifikazio egin bage. Konfesatuko zara haste oro, amabostetik amabostera, ogeicetan, bein, edo beranduenean illetik illera.

Ez dezazula jai-igandeetan Meza nagusira joan bage utzi. Ez dezazula bezperetara falta, ez ta Rosario santu, edo beste edozein debozioro lan, edo obretara ere.

Egun oitan irakurriko dezu zerbait, edo leituko liburu onen batean. Irakurzen ez pa-dakizu, irakur-zalleren bati ori zure aitzinean eragiñen diozu.

Egizu urteoro urteko Konfesio jenerala.

Okasio gaisto etatik iges egiteko, etsaiaren, ta aragiaren tentazioak garaizeko, ta mundu eroa oiñ pean erabilzeko, ekarriko duzu noizean bein zere gogora, zure bizitza, ta egunak laburrak dirala: zure bizitzan egiten dezun guziaz, il bezain laster, eman behar diozula, deus gordeko etzaion Jainkoari kontu esta, eta arrigarria, ta kontu au ongi ematen

Ez-pa-dezu, beharko duzula, Jainkoa Jainko den artean, edo beti egosten, ta erretzen egon infernua.

*Edertasun, ondasunak
lurra bere gauzekin,
eriotzak uzten ditu
urraturik ortzekin.*

*Kontu andi, kontu gogor,
bekatuen kontua,
ni zu emateko nago,
ez non dakit, ez nola.*

*Kontu hau pasatuko da
gutiren aitzinean;
bigarren izugarria
munduaren aurrean.*

*Non zabilza, zertako da
anbat bekatu itsusi?
Asko da bat, Infernuan
erretzeko zu beti.*

*Zure begi loi zikiñak
Egoin dira lerturik,
zure zain, eta zure ezurrak,
su, ta gar biurturik.*

*Suzko lanzez belarriak,
bihotza ilzez josirik,
sabela idukiko dezun
pozoï, ta azufre egiñik.*

*Beti tiratuko dizun
Dragoiak mingaitetik:
arrak eroriko dira
buru-gorputz guzitik.*

*Ango suak, ango garrak
edain dituzun beti:
milla suge, zapo dira
mai artako janari.*

*Odol muñak irakiten,
ezur zañak urturik,
aragi guzía egoïn da
ikatz egin, ta errerik.*

*Otso tzarrak, bas-urdeak
an ortzak zorrozturik,
erabillkor zaituzte
urratu, ta lerturik.*

KONFESATU BAÑO LEN egin behar diran gauzak

Lenbizikoa. bekatuen kontua ongi ateratzea. Bigarrena bekatuen gañean ziñezko damu, ta urrikimentua artzea, zeren diran Jainko guztiz mitagarri baten kontra egiñak, edo zeren eskua ematen dioten, Jainkoari, Zerua kendu, ta Infernuan beti erretzen idukitzeko, oriek egiten dituen. Irugarrena: ez berriz bekatuetara itzulzeko, ta bekatuen okasio gaistoetatik iges egiteko, egiatzko asmo, edo propositu sendo bat artzea.

Konfesatzera zoazenean ongi begira zazu, zertara zoazen, ta nórekin hitz egitera. Aserretua dadukazun, Jainko andiarekin bakeak egitera zoaz.

Bere lekuan, ta bere esku guziarekin dadukan Konfessore Jaunarekin hitz egitera zoaz. Hitz egiozu, bada, begi-bihotz humillekin. Ez diezagozula deus ere gorde; guzia dakien Jainkoa begira dago, osoro erraten badituzu zere obenak, eta bihotza damuz, ta proposituz betea dadukazula, guzi guziak barkatzeko, bere hume maite zu egiteko, graziaz, edo doaiez betetzeko, bekatuarekin galdu dituzun ondasun, edo merezimentu guziak itzultzeko, ta sekulan aserretu ez palitzaitzu bezain, zurekin adiskide gelditzeko. Baña erran behar den gauzarik, gordetzen badiozu, leneko bekatu guziekin, ta egiten duzun konfesio gaistoaren kate izugarri batekin loturik utziko zaitu, ta len baño eserreago geldituko da zurekin.

Ongi artzen den absoluzioak berekin dakartzi, Kristo Jaunak gugatik isuri Zuen, odolaren merezimentuak. Merezimentu oriekin, iturrian ongi beraturikako oiala baño, obeki garbitzen da, behar bezala konfesatzen denaren anima. Konfesatzera zoazenean, egizu kontu, Kristo Jauna ill zen Kalbario Santura zoazela, an eman zuen odol guzia, edo odolaren balioa zere bihotzean artzera, ta dituzun, animako loi guziak kenzer.

KONFESOREAREN OÑETARA BAÑO LEN erran behar den, otoi-tza

Ah, nere Jainko maitea, badakizu, bai, zein gaistoa nazan ni, ta zein gogorra! Zere graziaren golpez bera zadazu arrizko bihotz hau, onetan

sar dedin zure amorea, ta ar ditzadan begitan egin ditudan, ta egin nitza-keen bekatu guziak. Aita Eternoa, zure Seme maiteak eraman zituen neke-doloreak gatik, barkatuak gerta bitez arren nere bekatuak. Ez diezagozula begiratu nere biotz gogorrari, begira zagozu dolorez, nere kulpak gatik, erdiratua dagoen, Jesus onarenari. Ez niri begiratu bakarrik, begira zadazu nere kulpak bere gañ artu dituen zure Seme arekin batean. Onen eskuetan utzi ditut nere gauzak. Onen *Bihotzean* nai nuke sartu nere bihotza, itzuli liezadan nere bidebageen, nere oben, ta kulpa damuz urturik, zure begietara atera ledin, zuri damurik emain ez-dizun gisan, edo estaduan. Ala gerta dedilla, ta irabaz dezadala nik, artzera noan absoluzioarekin batean, zure bendizio santua, ta grazia.

Konfesatu ondoan erran behar dena

Milla, ta milla esker Jainko maitea, zeren, lotua nen dukaten, bekatuen kate izugarriak urratu, ta autsegiñak utzi dituzun: Ez dut nik indarrik: ez dakit nola zure Miserikordia, ta Piedadea laudatu: lauda zaitzate la nere izenean Zeruan diran Aingeru, ta Santu guziak. Uste dut, zure laguntzarekin batean, ez nazala berriz bekatuen kate gaistoetara itzuliko. Zeruko Santuak gatik, zere Seme maite, ta onen Ama garbia gatik eskatzen dizut, didazula nere asmo, edo propositu onetan beti irauteko behar dudana grazia guzia.

KOMULGATU BAÑO LEN egin behar dena

Komulgazeko zaudenean, begiratuko duzu ongi, edo pensatuko, zertara zoazen, ta nor gana, edo nor datorren zu gana. Zu gana dator Jesus maitea, Jainko, ta Gizon egiatzkoa, Aitaren eskoietik dagoena. Zerua, ta lurraren jabea, zu egin zinduena, bere eskutik zaduzkana, zu galdu etzindezen, Gizon eginzena, ta zure begiratze, keñu, ta zuk egin, edo

asmatu dituzun gauzarik txikienen kontu estu arrigarria artu behar dizuna: Jaun bat guzia dakiena, ondasunez betea, bazterrik bageko anditasuna duena, Zeruan diran Aingeru, ta Santuak begiratze batekin ikara daduzkana; Jaun au bada, da, bokadu egiñik zure gana datorrena. Arritua dago Eliza, nola Jainkoa egin zen Gizon, ta sartu zen Birjiñ Ama garbiaren sabelean: *Non borruisti Virginis uterum*: geiago arritu behar luke, ekusirik sartzen duzula zuk anbat bekaturen suge, ta sierpe iduki dituen zere barren orretan.

Badakizu nor zaran zu? Zu zara aren begietan aur txar bat, zere eza-guera, edo adimentua itsutasunez, ta illunbez betea dadukazuna, ta zere bihotza bekatzuz josai, ta loi egiña. Ekusi zazu, baldin Zenturion, edo Soldaduen nagusi gizon prestu Ebanjeliko ura ez-pazen trebe Kristo Jauna bere etxean artzera, nola trebe izain zaran zu Kristo Jauna bera zere itxe, edo barren zikin orretan artzeko? San Pedrok, zeren, gaistoa zela, zeritzan, etzion utzi nai oñak garbitzen; utziko diotzazu zuk beldurrik bage, dakizun bezain gaistoa zerala, oñak, eta den guzia bere Jainkotasunarekin zere barrenean sartzen? Etzuen uste San Juan Bautistak, ken zitzakela Kristo Jaunaren zapatetako lokarriak: Aingeruak berak ez dira behar bezain garbiak aren begietara ateratzeko, ta zu atrebitzen zera, anbat bekatu iduki dituen, zere barreneko leze izugarri orretan artzera Jaun andi ura bera? Alik ongiena garbitu, ta apaindu bage, etzenuke artuko zere etxe txarrean Errege bat; ta Errege guzien Erregea or artezeko, garbitu duzu ongi, ta apaindu birtutez, zere bihotzeko itxe txar, anbat denboraz, bekatuaren zikinkeriz ta pozoiez beterik egondu den ori?

Zertara ore dator zure gana Errege andi ori? Animako eritasun ta beharren azpitik zu ateratzera; zuri zere zorrak barkatzera, zu bere adiskide, ta bere kin bat egitera, ta zuri bere graziaren bizitz ederra ematera.

Birjiñ Amaren sabelera etorzearekin aditzera eman zuen Kristo Jaunak, anitz nai ziola munduar; ta etorzea rekin bein, ta askotan zure bihotzera, ez du ongi asko, edo klaroki aditzera ematen, nai zaituela zu berea egin, ta ondasunez betea utzi? Ustu zazu bihotza, ta garbitu ongi, ondasun oriekin betea geldi dedin: eska zagozu Espiritu Santuari, bigun diezazula, bere doai, ta birtuteekin, edertu diezazula, ta apaindu, orren Errege andiari eman behar diozun, zure bihotzeko hostatua. Eska zaiezu zere Aingeruari, ta Aldarean arkitzen diran guzici, bai ta Zeruko Santu, ta Santai, ta guzien gañean, artzera zoazen, Jesus onaren Ama maiteari ere, era-kutsi diezazutela, zer egin behar dezun Errege andi ori zure itxeratzan

denean, ta dagitela berak, zuk egin behar zenukena, ta berak dakiten guzia.

KOMULGATZERAKOAN

erran behar den, otoitza

Bihotz bekaturen damuz erdiratu bat eskatzen duzun, Jaungoiko ona, indazu zerorek, orretarako behar dudan urrikimentu guzia. Ezin ekusi ditut, zu atsekabez bete zaituzten, nere bekatu zikiñak damu guziena ematen didatenak dira, Aldareko Sakramentu Santuaren kontra egin ditudanak, nere komunio gaisto edo probetxu gutxikoak, Elizan bazter etara begira, edo gogoa, Elizaz kanpoan nedukala egoteak, eta zure Gorputz Santuak anbat aldiz ukitu dituzten nere mihi-ezpañez ain kontu guti idukitzeak, edo anbat aldiz behar ez diran hitzakin zikintzeak. Zeren Balthasar Babiloniako Errege ark bere main paratu zituen Jerusalemgo Elizako Kalizak, galdu zituen bere Inperioko baster andiak, eta il zuten bere etsaiaren soldaduak: zer kastigu merezi dut nik, zeren anbat alditz, nere mingaiñ-ezpañak, anima, ta gorputza loitu ditudan? Bada Jerusalemgo Kalizetan Zezenen odola sartzen zen; eta nere Gorputzean Kristo Jainko, ta Gizon egiazkoaren odola. Ah, Jesus ona, lotsaz, ta alkez beterik nator zure mai Santura! zure *Bihotzetik* nai nuke, nere gaitzak behar duten, erre-medioa atera. Loi pitsik ezin eraman duen, ta amorez erretzen dagoen zure *Bihotzak* garbi dezala nerea; ta dagiela beste ain beste nere mihiarekin, begi, ta beharriekin, ta anima guziarekin, bihotz guzitik, eta osoro maita zaitzadan. Ala gerta dedilla.

KOMULGATZEAN, TA KOMULGATU-ONDOAN

egin behar dena

Komunioko maiera urbiltzen zaranean urbilduko zara, begiak lurrean dituzula, ta humiltasunez, ta errespetuz beterik. Apezak Hosti

Santua agertzen duenean, errain dezu arekin batean, hirur aldiz: *Ez nai z ni, Jauna, ez, zu artzeko diña: aski da zuek hitz bat erratea nere anima sendatzeko.*

Artuko dezu goero, nor artzen duen ezagutzen duenak bezala begi bilduekin, ta gogo bihotzak bera gan daduzkatzula.

Artu orduko joain zara baztertxo batera, edo zere tokira; ta, ezaguturik, zu zarala Sagrario bat., beren Jauna adoratzan, ta maitatzen dauden, Aingeruz ingurutua, zurekin dagoen artean idukiko dituzu oriekin batean, beñere kendu bage, zere begiak, eta bihotza, Jaun andi orri begira, ta egoin zara, zurekin dagoeno, egiten dizun faborea gatik eskerrak ematen, ta dizun amoreari amarez erantzuten.

Oarzen ba zara, edo siñstea galdu ez paduzu, ezagutuko duzu, zure barrenean arkitzen dela, bederatzia illabetez bere sabelean Ama Birjiñak iduki zuen, ta Belengo Portalean otzez, ta negarrez-ikara egondu zen, Jainko Aur-egiña. Zer atsegin, ta kontentua Ama Birjinarena, Jangoiko Gizon hau bere barrenean zedukan denboran, eta gero bere besoetan, gu bekatutik ateratzeko jaiorik ekusi zuenean! Ez dut nik atsegin, ta kontentuz beterik gelditu behar, ekusten dudanean nere barrenean, ta nere animaren besoetan etziñik Jaun andihau bera? San Pedrok erraten bazion, bere aldean ekusi zuen batean, Kristo Jaunari, ken zedilla, ain gizon gais-toaren aldetik, zer esan behar diot nik, nere barrenean sarturik ekusten dudanean?

Eldu da Kristo Jauna ni gana, anitz, dakien, guztiz ona den, ta nai duena egin dezaken Mediku bat bezala. Agertuko diozkat nere begietako, nere beharriko, mingain, ta bihotzeko zauri guziak, sendatuak utzi ditzan, dakien bidez, ta moduz. Agertuko diozkat nere oben, edo bekatuen arrasto, ta ondoreak, guzietatik garbi diezadan nere barrena, edo anima. Eskatuko diot, erakutsi diezadala, ez dakidan, ta jakin behar dudana guzia, ta diezkidala, bera maitatzeko behar ditudan indar guziak. Azkenean utziko diot bere eskuan nere bihotza, ta nazan guzia, guziaz dagien, jabeak bezala, nai duena.

Kristo Jaunaren Ama ekusi zuenean Santa Isabelek bere etxean, *nondik* (esan zuen) *nondik niri, edo zer nola, Jesusen Ama, ni eskustera?* Obeki esan dezakezu zuk arriturik guzia, ta amarez zoraturik, Jesus bera etortzen zaitzunean zere bihotzera: *nondik niri onenbat fabore? Nondik niri mundu guzieren Jaun, ta Jabea? Nondik niri ni gatik gizon egin, ta il zen Jainkoa?* Esan dezaket alaber, Jakob Patriarka Santuarekin; *besarka idukiko zaitut nere bihotzear;*

etzaitut utziko graziaz, ta ondasunez bete nazazun artean. Arkitu dut (esan dezaket anima Santarekin) *arkitu nai nuena; emen idukiko dut nerekin; ez diot utziko, ni beñere bakarrik uztera, edo ondasunez bete nazan artean.*

KOMULGATU ONDOREN

eman bear diran eskerrak

Ni gana etorri zaran Zeruko Erregea, gaur ta sekula guzian izan zaitenez nere bihotzaren Jaun ta Jabe Gaugerero zurea nai dut izan nazan guzi guzia. Zurea den ezkerore nere burua, bete zazu Zeruko asmoz, ta pensamentuz; ez dedilla nere gogotik galdu zure eriotzaren, ni gatik eraman dituzun damupenen, ta niri didazun bazterrik bageko amorearen oitza-pena, behartu nazan oroitzapen onek zure *Bibotzaren* idurira nere mol-datzerà, ta zure damuaren damuz, ta amorearen amarez beterik bizitzera. Zer emain dizut, nere Jaungoiko ona, ni gana etorzearekin zuk egin didazun faborea gatik? Mundu guziaren Errege izana gatik, ni, nik izana gatik Aingeru guzian birtutea; nere birtutea, ta eskua laburrak izain lirake zure esku, ta anditasunaren aldean: zer egiñen dut bada zure begietan ager ditek bideren batez nere ezaguera zuri erakusteko? Sartuko naz Zeruko atsegin, ta gusto guziak bildu dituen zure *Bibotzear;* onekin, ta nerearekin egiñen dut bihotz bat, eta itzuliko dizut artu dudana diña; ta, nerearen amorea bakarrik orretarako asko ezden ezkerore, maitatu nai nuke Aita Eternoan, zure *Bibotzaren* amore guzia rekin; nai niotzake *Bibotz* onekin zuk ematen diotzkatzun esker guziak eman; ta orain, ta beti laudatu behar duen bezala, alabatzen egon, bizi nazan artean, ta sekula guzian. Nere Jesus ona, hitzegiozu zuk nere lekuan.

MEZA ENTZUTEKO MODUA

Gizonak, eta Aingeruak egiten dituzten gauza on guziakin baño, Meza batekin honra geiago ematen zaio Jainkoari. Ez da munduan Mezak

adiña balio duen gauzarik. Meza da behar dugun guzia dekarren iturria. Mezan egiten diogu Aita Jainkoari ezin arran ditekene baliozko present bat: nola bada ùka dezake, ori eskuetan dugula eskatzen zaion gauzarik? Meza enzùn ondoan bearsu gelditzen bagara, izain da, zeren ezdugun enzun behar bezala, edo zeren enzun dugun gogoia Elizaz kanpoan, ta bihotza Jainkoak dakien lekuan dadukagula, ta Jesusen odolaz biziñaz, ta eriotzaz kasorik egin gabe. Meza da Jesusen Gurutzeko neke, ta eriotzaren, odol isurtzerik ez dakarren, berritze bat. Enzuten dutenak, egoin dira Mezan, dena urratu, ta odolturik Gurutzean zegoen Jesusi begira baleude bezala, ta gogoan artzen dutela, nola egoin ziran hordu artan, an zeuden, San Juan, ta Birjiña Amaren bihotzak, eta begiak. Onelako asmoarekin Elizan sartzen dena, Mezan egoin da amore, ta nekezko Jesusen Pasio santuko itsasotik gogoia, ta begiak kendu gabe sartuko da Jesusen *Bihotz*eraño: ta *Bihotz* orretan ikasiko du, nola bizi egun artan, ta eriotzeko orduraño. Ikasten duena egiten badu, izain du Zerutik, emen behar duena, ta an sekulako gloria.

Meza asi baño len erran behar dena

Badakit, Jainko ona, ez natorrela, behar nukean bezala, Meza au enzutera: zerorrek lagundu behar didazu, egiteko hau alik ongiena egiten. Egin nai nuke, fedez adimentua beterik, eta damuzko suan bihotza urtzen dadukadala. Aita, Semea, ta Espiritu Santua, zure izenean, eta nere, ta Purgatorioko onerako izan dedilla enzutera noan, ta Jesus maitearen lekuan dagoen, Apaiz Jaunaren eskuz eskeintzen dizudan, oraingo Meza ori.

Meza Asitzeraoan

Ezagutzen dut, nere Jauna, ta Jabea, ni bezain gaizki bizitu denak ez lukela, ni nagoen lekuan egon behar; baño zuk utzi nazun ezkeron emen sartzen, Meza ematera doan Apaizaren otoitzekin batean eskatu behar ditut nere bekatuen barkazioa. Aitorzen dut, Ama Birjinaren, S. Migel Aingeru, San Pedro, San Paulo, ta Zeruan arkitzen diran guzien begietan, pekatore nazala, ta agitz andia; bada gaur danik diot, artu ditudala begitan, ta nai ditudala sekulako utzi diranak; era bitartzeko emanik zuri, Jainko maitea, Birjina bera ta gañerako Zeruan diranak eskatzen dizut bihotz humill damuzko batekin, geldi ditezela guziak barkatuak.

Apaiza Aldarera igaten denean

Garbi zazu Jauna, nere bekatuen loaia, enzun dezadan bihotz garbi batekin, asi den, Meza. Bai arren nigatik, eta gañerako Zerukoak gatik ezpa dere, Aldare orretan bere kutsua, edo relikiak dituzten Santuak gatik.

Kyriek asten diranean

Ez duzu, Jangoiko ona, zer begiratu gure gaizki egin edo bekatueta: begira zagozu gu gatik, edo gu zorretatik ateratzera Aldare orretan agertuko den zure Seme maiteari: Seme orre gatik eskatzen dizut, barka ditzazula nere utsegiñak, nere oben, ta kulpak, eta ez dezazula utzi zere eskutik, zure eskuak egin zuten, nere anima urrikari hau.

Gloria in Excelsis erran bitartean

Atsegin ta kontentu Zeruan Jainkoak, eta Jainkoak nai duena egiten dutenak lurrean izan dezatela bake osoa. Aren eskutik artu ditudan ondatsun, ta gauzak gatik, nai diozkat eman konta hal baño laudario, ta esker geiago. Dena bere eskutik dadukan, Aitaren Seme bakar, Jesus maitea, bekatuen azpitik ateratzea gatik gu, Jaunkoaren Bildots egiñik Aldarera zatozen gure Salbatzallea, urrikaldu zakizkigu, ta atera gaitzatu lenbaitlen onenbat loi gaisto, ta karga andiaren azpitik, eta eraman zure edertasuna Zeruan ekustera.

Otoitzetako denboran

Jesus maiteagatik, aren Amaren, ta egungo Santuaren izenean eskatzen dizugu, Jainko ona, ez dezazula ukatu Apaizak bere, ta gure onerako eskatzen dizunik. Nik eskatzen dizut nere bekatuen damu, ta barkazioa, ta emen, ta Zeruan zu bihotzetik maitatzeko grazia.

Epistolako denboran

Zere Profetei, ta Apostolei Eskritura Santan dagoena erakutsi zenien, nere Jainkoa, lagun zakizkit, orien, ta zure lekuan niri Zeruko

bidea erakusteko dauden guzien erranak egiten; bada zure lagunzarekin batean egiteko nago ni gandik nai duzun guzia.

Ebanjeliokoan

Goititu naz nere Jaungoikoa, Zeru lurrei adirazteko, behar baliz, emain nukela zure Ebanjelio Santuko egiak gatik nere bizia, dudan bihotzeko odolarekin. Ebanjelioak erakusten didan bidea baizik ez dut nai nik artu. Kopetan, aonan, bularrean egin ditudan gurutzeak aditzera ematen dutena diot gogo guziarekin: diot bada, zere Ebanjelio garbian erakusten didazuna baizik siñistu nai ez dudala, ez dudala nai hitzez adirazi, edo bihotzez maitatu. Badakit, zure hitzak, eta egiak baño len galduko dirala Zerua, ta lurra.

Credokoan

Jauna, sinisten dituz zuk agertu dituzun, ta Elizak erakusten dituen, egi guziak. Siñisten dut zu zarala Jainko bat, eta iru Persona, Aita, Semea, ta Espiritu Santua. Siñisten dut, zu zarala Jainko asierarik izandu etzuen, ta beti iraun behar duzuna, nai duzun guzia egin dezakezuna, ta Zerulurak diran gauzekin egin dituzuna. Siñisten dut, Aitaren Seme bakar gure Jesu-Kristo Jauna, gauza guzietan Aita diñakoa; egin zela gugatik gizon, edo gu, suzko leze arrigarrian erori lekuan, sar gindezen Zeruan. Orretarako jaio zen bere Birjina Ama gandik, bizitu zen lurrean, ill zen gurutzean, illen artetit atera irugarren egunean, ta igan zen Aitaren eskoieko aldera, andik etortzeko onai Zerua, ta gañerakoei irabazi zuten sententzia ematera. Siñisten dut Espiritu Santua dela Aita, ta Semea bezala, Jainkoa, ta birtuteen, ta Zeruko doaien iturria. Guzia beingoan esatea gatik, siñistenditut, ezin utsegin dezakean, Eliz Ama Santak erakusten dituen, egia guziak. Indazu, Jauna, siñiste bizi bat, ta siñiste onek eskatzen duen bezala bizitzeko grazia.

Ofertoriokoan

Jauna, zor dizudan guziari erantzutea gatik, eta begitan artu ditudan, nere bekatuen alde ematen dizut Apaizaren eskuz, diran gauza, guziak, baño, geiago balio duen ta gure zorrak bere gain artu dituen zure Semea. Seme one gatik barkatu behar dituzu nereak ez-ezik, emen nerekin arki-

tzen diranen, ta Purgatorian daudenen zor guziak; eta ez dezazula eman bage utzi, ni gandik zerbait uste dutenai, behar duten gauzarik.

Konsagratu artean

Gu gana zatozen ezker, gure Jesus maitea, garbi zazu gure bihotza bekatuen loi ta kutsutik; bada ez dago ongi zure begietan gauza lizunik. Amorez erretzen dagoen zure *Bibotze*ko sutik eman behar diguzu zerbait, bero dedin gurea, ta maita zaitzagun gogotik. Asko zor dizut, Jesus maitea, bada gu gatik, urtean bein ez-ezik, egun oro, ta egunean anitz aldiz ere, etorzen zara Mezakoan gu gana; ta etorzen zara, gurutzean eman zenuen, odola gure zorren alde zere Aitari eskeinzera. Non arkituko ditugu, zuri zor zaizkitzun eskerrak?

Jesusen, ta gure Aita, Zerua utzi gabe, lurrera dator zure Semea. Badakizu, Seme onek, mundu guziak baño, geiago balio duela. Badakit nik ere, ez dela hau adiña, estimatzen dezun gauzarik. Onenbat estimatzen dezun, zere Semea eman nai dizut Eliza guziaren, Elizako Nagusien, nere Aide, adiskide, ta etsai guzien izenean. Seme bera gatik ekazkitzu zere Elizara, Elizan sartu bagez, galdurik dabilzan guziak. Gora izkitzu, edo jaso bekatutik, bekatuaren loiean dautzanak. Ar bezate elkar, elkara ikusi nai ez dutenak. Atera bi elkartez Purgatorioko sutik, an erretzen daudenak, eta lenbiziko lekuan Jesusen *Bibotza*, ta Ama Birjina, geiena maitatu dutenak. Lagun zakizkigu guri, izan gaitezen bizi garaño behar dugunak.

Orain Apaizaren eskuz zure eskuetarako da gure zorren pagatzalle, zure Seme Maitea. Egunen batean agertu beharko dut nik ere, zuri nere zorren kontu ematera. Ah gaur danik iltzen balira nere asmo, lan, ta gogo gaisto guziak, nere, behar ezdiran, hitzekin! Geroz izain ninzake, zure begietan ager nindekean, presenta. Gu gatik Aldarera zatozen Jesus maitea, egin gaitzatu bat zerekin. Erre zazu zere suz nere bihotza, ta utzazu guzia zurea dirudiela, izan ez dezan, zuk nai ez duzun asmo edo gogorik.

Hosti Santua goratzean

Amorez *Bibotza* erretzen dadukazun, munduko bekatuak kentzen dituzun, Zerulurrak ondasunez betetzen dituzun, ta Hosti orretan zauden, Jesus maitea, indazu zere sutik zerbait; eta erre zazu nere bihotza,

eskeñi diozadan zurearekin batean zure Aitari. Bitartean indazu egin ditudan bekatuen ziñezko damu, ta urrikimentu andi bat.

Kaliza goratzean, ta ondotik

Guziak gatik isuri ziñan Jesusen, odola, itzali zazu, nere bihotza erretzen Duen, lurreko su zikin gaistoa, ta garbi zadazu bekatuaren loi, ta Kutsuetatik; eta indazu, berriz loiean erori ez nadin, eskua. Niri eskua ematea gatik, besoak gurutzean zabaldu zenituen; infernuko miru gaistoa nere ondotik zebiltzañean, zure *Bihotzean* gorde nendin, zere bularra idikia utzi zenidan, ta nere bekatuen, loiak kentzeko, zenuen odol guzia eman zenuen, Jesus, hau bein egitea, guti baliz bekala orain berritzen da guzia; bada berritzen da, hal bezala, Meza Santuan, anbat nekerekin eraman zenuen Pasioa. Orduko nekegatik, betiko amorea gatik, eta oraingo fabore berria gatik, lagun zakitkit nere bizi guziko neke-lanetan, izan ditezen guziak zure begietara ager ditezkeanak.

Hostia Santuarekin Gurutzeak egitean

Gurutzean goraturik munduari begira egondu ziñan, Jesus maitea, begira zagozu bearrean dagoen nere etsaiei egin didaten gaizki edo bidegabe duen atsegin, konsuelo, ta grazia.

Pater noster esatean

Zerorrek erakutsi zenigun, *Aita gureko* otoitz edo orazioan eskatzen den gauzarik, uka ezdakidan, nai diet, zure esanak eguteagatik, Jesus maitea, barkatu zure izenean nere etsaiei egin didaten gaizki edo bidegabe guzia; ta indazu ordañez nere kulpen barkazioa.

Agnus Dei esatean

Munduko bekatuak kenzeko zere odol guzia eman zenuen, Bildots manso, Jesus ona, balia dakidala odol garbi ori; ken diezadala nere kulpen loi guzia, ta utz nazala indarrez beterik nere pasio, ta aztura gaistoak garaitzeko, ta nai nukean bezala, nere gauza guziak egiteko.

Komunioko denboran

Gorputza gurutzean ill zeneko, animarekin linboko guziak ekustera, ta atsegin ta gustoz betetzera jaitsi ziñan Jesus maitea, atoz arren nere barren illun hau argiz, ta graziz betetzera, edo zauden Aldare orretatik, indazu Komunio Santu batean irabaz nezakean guzia.

Azken Otoitz, edo Orazioan

Linbotik atera, ta berrogei garren egunean Linboko ekin Zerura igan ziñan, Jesus gurea, eraman nazazu, deritzazunean, nekezko bizi onetatik, nekerik ez duen zere gloriara.

Azkeneko Ebanjelioan

Zerura zu igatearekin triste gelditu ziran zure Apostolo, ta gañerakoai Espiritu Konsolagarria bidaldu zenien Jesus ona, egizu, datorkidala niri ere, bere graziaren konsueloz betetzera; indarrak arturik, eta emengo nekeak garaitzen ditudala, sar nadin egunen batean, angoen lagun izatera, zure Zeruan. Amen.

KALBARIOKO ESTAZIOAK

Kalbarioko debozioa, Jesusen amak, Jerusalemik asi ta Semearen obí edo Sepulkroaño, egin zuen bidearekin erakutsia da. Jesus onari bide artan gertaturia koaren señaletzat, dauden Gurutze bakoitzean belauniko esan behar da ango otoitz, edo ofrezimentua, *Aita gurea, ta Abe Mariarekin*. Jesusen Ama da, munduko bide makurrak, eta josteta zikiñak utzirik, bide au artu nai dutenen gia, edo gidaria. Amabigarren *Inozenzio* zerritzan Aita Santuak laudatua daduka, ta Induljenziz betea Kalbarioko debozioa. Irabaziko dituenak askotan behar du maiz ibilli emen Jesusen Amaren ondotik.

KALBARIOKO BIDEA ASITZEAN

egin beharden otoi'tza

Astera noan Kalbarioko bidean eman behar ditudan pausak izan bitez, Jesus maitagarria, zuk Gurutze, pisuarekin zenbiltzala, Jerusalemik Kalbariora eman zenituenen izenean, ta Aita Santuak debozio hau egiten dutenai berezi, edo seinalatu diezten Induljenziak irabazteko. Irabazten dudana guzia izan bedi nik geiena zor diedan, edo zuk nai dezun, ta Purgatorioan erretzen daudenen fabore.

LENBIZIKO GURUTZEKO OTOITZA

Azoteen ondoan ematen zaio Jesus onari ilzkeko Sententzia

Gaizkigille bat bezala loturik Juezez Juez ibili ziran, ta azotez urratua utzi zinduzten, Jesus maitea, Pilatosek eman zizun, ta gugatik onzatu artu zenuen Gurutzean illzkeko sentenzi gogorra gatik, lagun zakitkit eramaten, izaten, ditudan bidebage, txarkeri, ta neke guziak, nere nekatzearekin irabaz dezadan Zeruko atsegin, ta gloria. Amen. *Aita gurea, ta Abe Maria, etc.*

BIGARREN GURUTZEKO OTOITZA

Ematen zaio soñiera Gurutzea

Ni nere etzsaïen eskuetara ez nadin, zere etsaïen eskuetara zaran, ta ni bekatutik ateratzea gatik Gurutze pisu, ta sendor ori soñean daramazun, Jesus ona, indazu zere grazia, ta eskua, nere obenak, eta kulpak behar duten neke-kastiguen gurutzea eraman dezadan gogo on, edo borondate osoarekin, nagoen gero zurekin batean, nekerik bage, ta atsegin gustoz beterik sekula guzian. Amen. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

IRUGARREN GURUTZEA

Erortzen da Gurutzearen azpian

Andia da nonbait, nere bihotzeko Jesus, nere obenen, ta kulpen Gurutzea; bada ezin jasoz, izanik zu, Jainko gizon indarsua, eroria zautza

orren azpian. Lagundu nai nikezu, Jesus maitea, zautzan lekutik jaikitzen. Ba-dakit nola; arinzen dudala zure gurutzea, ta uzten ditudala bekatu guziak. Indazu egin ditudanen damu andi bat, eta berririk ez egiteko, grazia. Hala gerta dedilla. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

LAUGARRREN GURUTZEA

Patzen du Jesusek Ama

Izandu den semerik onena galtzera zoazen, Ama Birjiña, orra non datorren gurutze pisu bat soñean duela, zurea: ekusi nai ezbadazu odol-turik dena, ta izerdiz, ta loiez bete; nai ez-pa dezu, ura horrela ekustek erdira dezan zure *Bibotza*, ez da zer begiratu; edo, begiraten badiozu, izan bedi, berari eskatzeko, nere nekeak ongi eramateko, ta zerua irabazteko behar dudana grazia. Amen. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

BOSTGARREN GURUTZEA

Laguntzen dio Gurutzea eramaten Simon Zirineok

Kalbariora baño len Gurutzepean bizia gal zenezan beldurrez, ta lenbait len Gurutzean iltzez josirik ekustegatik zu, eman zizuten, lagun egiteko, Simon zeritzan, gizon bat. Zori oneko gizona ori: ta zori onekoa ni ere, artzen ba-ninduzu orrekin batean! Ar nazazu arren orain zere laguntzat, sar nadin gero zurekin batean, Gurutze orretan irabazi behar didazun, Zeruko glorian. Amen. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

SEIGARREN GURUTZEKO OTOITZA

Garbitzen dio Beronikak izerdia

Gurutze pisuarekin zenbiltzanean, erortzen zitzaizun odol, ta izerdia garbitzeko, Beronikak ekarri zizun oialean, zere antza, ta imajiña utzi zenuen. Jesus negez bete, utzazu nere biotzean zure neke guzien señaleari, oroi nadin zuri zor dizudanaz, ta nagoen beti eskerrak zuri ematen emen, ta Zeruan. Amen. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

ZAZPIGARREN GURUTZEA

Erortzen da bigarren aldian

Simon Zirineok laguntzen dizula ere, Gurutzea ezin eramanez, berriz erori zaran, Jesus maitea; orduan artu zenituen ille-tiraka, ta ostiko zikiñak gatik, indazu grazia, ar ditzadan nik zure izenean, lurrean egiten zaizkidan bidebage guziak; nagoen gero zu ekusten zaitudala, atsegin, ta gustoz beterik Zeruan. Am. *Aita gurea, ta Abe Maria*.

ZORTZIGARREN GURUTZEA

Hitz egiten die Jerusalemgo Alabai

Flakiaz, kargaz, ta nekez beterik zenbilzala, nekatua ez-bazeunde bezala, Jerusalemgo Alabai jakin behar zutena erakutsi zenien, Jesus maitagarria, erakus zadazu, zer egin behar dudan, Zeruko bidean ez uts-egitekote, ta bide onetan izan bear ditudan neke guziekin irauin dezadan zure grazian, eriorzeko orduraño: indazu, daramazun neke andia gatik, orratarako behar dudan laguntza, ta eskua. Amen. *Aita gurea, ta Abe Maria, etc.*

BEDERATZI GARRENGURUTZEKO OTOITZA

Erortzen da irugarren aldian

Bekatuena azpitik atera, ta jaiki nadin, irugarren aldian lurrera zaituen gurutzea rekin zabilzan, Jesus nekatua, lagun zakizquit lenbait len, bekatuena karga utzirik, arin diezazudan Gurutze pisu ori, egin dizuten nere kulpen damu andi batekin, ta irabaz dezadan, gaurgero zu bihotz guziz maitatzeko grazia. *Aita gurea, eta Abe Maria.*

AMARGARREN GURUTZEKO OTOITZA

Kentzen diotzate soñekoak

Soñekorik bage zere burua ekusi zenuenean izandu zenuen lotsa gatik, eskatzen dizut, Jesus maitea, Zerua izarrez, ta lurra lorez estalzen duzun bezala, estal nazazula graziaren, ta birtuteen soñeko ederrarekin, jar nadin, egunen batean, Zeruko eztei garbietako maian Aingeru, ta Santu guzien artean. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

AMAIKA GARREN GURUTZEKO OTOITZA

Gurutzean ilzatzen dute Jesus

Asma-al adiña neke rekin ekarri duzun gurutzean itzatutik arkitzen zaran, Jesus Ona, nere bekatuak egin dizuten ohatze edo oi gogorragatik, edo orretan dara mazkitzun nekepenak gatik, egizu arren, geldi dedilla nere bihotza, ta anima pena, ta neke orien damuzko iltzez zure Gurutzean jotsia; beste munduraño ez dut nai zurekin nekatzea beste atsegiñik. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

AMABIGARREN GURUTZEKO OTOITZA

Iltzen da Jesus Gurutzean

Oiñ eskuetako zaiñak iltzez urratuak, Gorpuza odolez, ta oñazez bete, ta anima nekezeko itsaso egiñik, azkeneko asnasaño iduki zenituen Jesus Ona, badaquit, zere neke guzien artean ez ninduzula zere gogotik utzi. Ez dut nit zuri nondik eman zor dizudana; eman dezakedana, ta gaurgero gogotik emain dizudana da, ni gatik eraman dezun nekearen damu andi bat. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

AMAIRUGARREN GURUTZEKO OTOITZA

Jesusen Amaren Dolorezko bakartasuna

Nere bekatuak kendu zizuten, zere Seme bakarra illik ekusi zenuenean, nork-nai daki, ama maitea, itsasoa bezain andia izandu zela zure Bihotzeko illuntasuna, ta sentimentua. Damuz nago ni ere, zeren ni gatik galdu dezun, guziak baño geiago balio duen, ta ezin geiagoraño maite zenuen zere semea. Zere Bihotzeko neke andia gatik indazu arren, zure nekeak, eta Semearen eriotza bekatu berrikin, berritu gabe bizitzeko grazia. Amen. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

AMALAU GARREN GURUTZEKO OTOITZA

Jesu Kristoren Sepultura Santa

Badakit, Jesus maitea, Gorputzean eraman zenituen, nekeak neke andi-gogorak zirala: ba-dakit, ill ondoan ta illen sepulturara eraman zin-

duztela; ta badakit, Jainkoa ezezik gizon egiazkoa zarala. Ni gatik eraman dituzun neke andi, ta eriotz gogorra gatik eskatzen dizut, izan nadilla ni, komulgatzen nazan guzietan, zure Sepulkro garbia; ta utzi nazazula zere graziz, ta amorez betea, irabaz dezadan aisa sekulako gloria. Amen. *Aita gurea, ta Abe Maria.*

AZKENEKO GURUTZEKO OTOITZA

Agerzen zaió Madalenari

Nekatua zenbilzanean, Jesus maitea, zurekin zebillen, zure nekeen sentimentuz beterik, Santa Maria Madalena; ta biztu, edo resuzitatu orduko billatu zenuen, lengo damu sentimentuen alde atsegin andi bat ematera: nai nukelik ere, emendik deitzen nazunean zure arpegi ederra Zeruan ekustea gatik, zure nekeak, eta Pasio santa gogoan ditudala damuz, ta sentimentu onez beterik bizi. Indazu onetarako behar dudana, ta zuk nai dezun guzia egiteko grazia. *Aita gurea, etc.*

JESUSEN BIHOTZAREN BEDERATZ-URRUNA

Bederatz-urrun hau asi oi da Korpus Kristi egunean, akaba dedin Jesusen Bihotzarenean. Anizek egin oi dute illoro ere, asitzen dutela illaren azkeneko ostegunean, akabatzeko ill berriaren lenbiziko ostiralean.

Bederatz-urruna egiten den egunetan egin behar dira, beste egunetan baño, zenbait obra on geiago. *Lenbizikoa* izan diteke ongi konfesatu, ta komulgatzea. *Bigarrena*, bost aldiz edo ditekeenetan, joatea Jesus Sakramentua Elizan ekustera: an dion amorea zenbat estimatzen duen, ta gaizki komulgatzen diranak eman derozten sentimentuen penez dagoela, aditzera ematera.

Irugarrena, bere mihi, begi, beharri, ta gañerako sendituak kuido doo gordetzea; ta osasunak laguntzen ba-dio, edo uzten ba-dio te egitekoak baruren bat, edo beste ateratzea, edo edozein bidez gorputza zerbait nekatzea.

Laugarrena, irakurtzen, edo leitzen, eta Jesusen *Bihotze*ko neke amoretan pensatzen, zerbait denbora pasatzea.

BEDERATZ-URRENAREN ASITZEA

Al ba-dedi, egin behar da bederatz-urrun hau, edo Sakramentu Santuaren, edo Jesusen *Bihotze*aren Estanparen baten aitzinean, edo abrean Lenbiziko otoitz, edo orazioa asitzen da, ziñatu, ta *Nere Jesu-Kristo Jauna, etc* erran, ta ondoan.

EGUN-ORO LENBIZIKO LEKUAN ESAN BEHAR DEN OTOITZA

Gure Jesus maitea, zure *Bihotze*ari Trinitate guziak eman ziozkan graziazko ondasunak gatik, iguzu zurea dirudien bihotz garbi bana, bederatz-urrun onetan eskatu behar dizugun, ta konbeni zaikula zuk dakizun guziarekin.

LENBIZIKO EGUNEAN BAIZIK ERRAN BEHAR EZ DEN OTOITZA

Gure biotzeke Jesus ona, gure oztasun, ta utsegiteak gu gandik kentzeko zere *Biotze*an duzun ansia, ta deseo andia gatik, bero zazu zere amorearen suan gure bihotza, ta lagun zaguzu, gure damu, ta sentimentuarekin zure *Biotze*ko sentimentu, ta nekeak arintzen, ta ez arren ukatu bederatz-urrun onetan eskatzen dugun gauzarik. Ala gerta dedilla.

Orain erran behar dira iru Aita gure, &c. Jesusen Bihotzearen iru seña leak aditzera ematen duten amore, ta penen izenean.

EGUN GUZIETAN AITA ETERNOARI EGIN BEHAR ZAION OTOITZA

Aita Eternoa, bitarteko emanik, ezin geiagoraño nai dizun zure Seme maitearen *Bihotze*a, eskatzen dizugu, argi ditzatzula, zu ezagutu, ta maitatzeko, itsuturik bizi diranak; artean, ta beti nai zinduzkegu guzien izenean ezagutu guk, eta gogotik maitatu. Iduki zatzu zere grazian bataiatu rik dau den guziak, eta ekarri grazia ren argira, argi onetatik urrun dabilzanak. Ez

dezala arren batek ere Jesus ona ezagutu bage, ta maitatu bage gaurgero utzi. Guziak gatik il zen ezker, guziak sar ditezela bera gatik Zeruan. Beraren *Bibotzean* sarturik utzi nai genituke gure Aide, ta adiskide, guk zor diegun, ta guri ongi, edo gaizki nai diguten guziak; guziak ar dezaten zure gandik emen grazia, ta beste munduan gloria. Ala gerta dedilla.

Emen eskatzen da, Jesusen Bibotza bitarteko arturik, erditsi nai den guzia.

Gero erraten da.

Aña. Improperium expectavit Cor meum, & miseriam, & sustinui, qui simul contristaretur, & non fuit, & qui consolaretur, & non inveni.

V. Discite à me, quia mitis sum, humilis Corde.

R. Et invenietis requiem animabus vestris.

OREMUS

Domine Jesu, qui inefabiles Cordis tui divitias Ecclesiae Sponsae tuae singulari dilectionis beneficio aperire dignatus es, concede propitius ut gratis coelestibus, ex hoc dulcissimo fonte manantibus, corda nostra ditari, ac recreari mereantur. Qui vivis, & regnas in saecula saeculorum. Amen.

EMEN, TA KOMUNIOKO

egunetan beintzat, erran behar den,

ta anitz balio duen

Otoitzza

Jesus-en Anima, birtutez bete nazazu.

Jesus-en Bihotza, amorez erre nazazu.

Jesus-en Gorputza, salba nazazu.

Jesus-en Odola, amorez zora nazazu

Jesus-en Biohtzeko ura, garbi nazazu.

Jesus-en Pasioa, indarsu egin nazazu.

Nere Jesus ona, adi nazazu.

Zure Llagetan zure Biotzaren erdian gorde nazazu.

Ez nadilla ni ortik beñere atera.

Ez nadilla ni etsaien Eskuetan erori.

Nere eriotzeko orduan deitu nazazu.

Zure gana eraman nazazu.

Zure Santu ekin alaba zaitzadan beti sekula guzian.

BIGARREN EGUNEKO BIGARREN OTOITZA

Jainkoak gu gana etortzeko, ta bere gana eramateko ate, ta bidetzat artu zaituen, Jesusen *Bibotza*, egon zaitetz beti idikia, ta zabaldua, noiznai sar gaitezen zure Aita gana, zu maitatzeko behar dugun graziaren eske. Iguzu zure penen pena andi bat, eta orain eskatzen dizugun guzia. Ala gerta dedilla.

IRUGARREN EGUNEKO BIGARREN OTOITZA

Ur garbizko iturri Jesusen *Bibotz* andia, egarriz itotzen gaude, edo zure birtute, ta deboziozko urez ase naiez. Nai genuke denbora berean, Aldare Santuan mundu guziak egin dizkitzun bidebage, edo injurien damu andi bat, baita orain eskatzen dizugun guzia ere. Ala gerta dedilla.

LAURGARREN EGUNEKOA

Jesusen *Bibotz* garbi, birtute, ta Santidadezko ispillu ederra: nai genuke, zuri begira gaudela, hitz, asmo, lan, ta gogo guzietan zure irudiko bihotz batekin gelditu, baita artu ere, gu gatik anitzetan, ta nion baño geiako Aldareko sakramentu Santuan artu dituzun bidebage guzien damu andi bat, egun onetan eskatzen dugun guziarekin. Ala gerta dedilla.

BOSTGARREN EGUNEKOA

Gure gauza, ta lan onai azkeneko izatea, edo edertasuna ematen diezun, ta *Bibotz* bera duzun, Jesus on maitagarria, uzten ditugu guziak zure eskuetan, molda ditzatzun, ta utzi zure Aitaren begietara atera ditezkean bekala; ta eskatzen dizugu, diguzula zure eskua, mundukoen eskutik artu dituzun bidebagen damu, ta sentimentu andi bat artzeko, orain eskatzen dizugun faborearekin batean. Ala gerta dedilla.

SEIGARREN EGUNEKOA

Behar duguna Jainkoari eskatzeko Eliz eder bat zere *Bibotz*ean utzi diguzun Jesus, amorez betea: milla esker zuri Eliza onetan arkitzen dugun atsegin, kontentu, ta ditxa gatik. Ortik atera bage, nai genituke gure egunak akabatu; nai genituke, or bizi garala, geren damuarekin zure damua, ta penak arindu, ta zure eskutik behar ditugun gauza guziak artu. Ala gerta dedilla.

ZAZPIGARREN EGUNEKOA

Zure izenean, ta zure *Bibotz*eko amoreak gatik eskatzen zaion gauzarik utzaten ez dakien Aitaren Seme Jainko Gizon egiazkoa, zu bitarteko emanik, eta zure Aldareko bidebageen damu, ta sentimentuz beterik, eskatzera goaz, erditsi nai duguna. Lagun zakizkigu, uka ez diezagun beñere, eskatzen dugun gauzarik. Ala gerta dedilla.

ZORTZIGARREN EGUNEKOA

Gure amorez urtzen zauden, Jesusen *Bibotz* ederra, nai genuke gelditi litezen gure, ta guzien bihotzak su orretan urtuak, amorez erantzuteko zure amoreari. Ez arren hau ukatu, ez eta orain eskatzen dugun gauzarik ere. Ala gerta dedilla.

AZKEN EGUNEKOA

Gure bekatuaren arantza gurutzeak nekez bete zaituzten, Jesus maitea, bete behar dituzu zure *Bibotz*eko amoreak gatik graziaz, ta Zeruko ondanez gure bihotz gogor gaistoak. Eman behar diguzu denbora berean,

gure bekatu itsusiak zuri eman dizuten tristuraren damu, ta tristura andi bat. Eta ez arren ukatu bederatz urren onetan eskatu dizugun gauzarik. Ala gerta dedilla.

JESUSEN BIHOTZ MAITEARI

Gure gusto, gure atsegin

gure Jesus maitea;

Zere *Bibotz*eko suan

Erre zazu gurea.

Gure obenak, gure loiak

Lenik kendu behar dira:

Ura zara, ken itzaku;

Galdu gara bestela.

Ba-dakigu, zaudela

Gure amorez betea.

Zere *Bibotz*eko suan

Erre zazu gurea.

Etzeuden bakarrik loiak

Gure bihotz gaistoan;

Busti ta ur egiña dago

Bekatuaren kutsuan

Gar[...]

[97 eta 98. orrialdeak falta dira]

lantz erdiratzallea.

Damuz autsi ba-ledi

Nere barren tristea!

Zere *Bibotz*eko suan, &c.

Arantza zorrotzak baizik

Ez dezu nere eskutik:

Nere kulpen arantzekin

Dena zaude odolturik.

Ah ni baldin ba-nengo

Negar damuz ase!

Zere *Bibotz*eko suan, &c.

Gure kulpak egin dute

Gurutze sendor ori:

Ezartzen diote kulpak

Zure *Bibotz*-onari.

Kulpa gaisto, ta oben gogor

Oben-kulpa nerea!

Zere *Bibotz*eko suan, &c.

Zer nai duzu? Zertan zaude,

Jesus ona Aldarean?

Txarkeriak artzen dago

Amorezko lekuan.

Txarkerien pena nai du,

Nai du gure amore.

Zere *Bibotz*eko suan, &c.

Ez dut behar maitatu

Jesus zure *Bibotza*?

Artu behar ez dut nik

Zure nekeen damua?

Eske nator, zabal zazu

Sar nadir or Atea.

Zere *Bibotz*-eko suan

Erre zazu gurea.